

Niels Waage

Spiritus- og narkokørsel

8. udgave

Niels Waage
Spiritus- og narkokørsel
8. udgave/1. oplag
© Karnov Group Denmark A/S, København 2018

ISBN 978-87-619-4022-3

Omslag: Torben Lundsted, Korsør
Sats og tryk: AKAPRINT a/s, Aarhus

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Forord	5
Indledning	31
Tidligere regler om spirituskørsel	31
– Definitionen på spirituskørsel indtil 1976	31
– Færdselsloven af 1976 og de faste promillegrænser på 0,80 og 1,20	32
– Promillegrænsen på 2,00	32
– Promillegrænsen på 0,50	32
Nye regler om spirituskørsel i 2005 og 2007	33
– Sanktionsudvalget	33
– Betænkning 1448/2004	33
– Lov nr.363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (lov 363/2005)	34
– Betænkning 1486/2007	34
– Lov nr. 524 af 6. juni 2007 om ændring af færdselsloven (lov 524/2007)	34
Reglerne om narkokørsel og kørsel i svækkelses- eller træthedstilstand	35
Senere ændringer af færdselsloven af betydning for reglerne om spiritus- og narkokørsel	36
HOVEDAFSNIT 1	
Behandlingen af sager om spiritus- og narkokørsel	41
<i>Kapitel 1</i>	
Efterforskning	43
Sigtelsen	43
Politiets beføjelser i færdselssager	43
Udåndingsprøven	44
Blodprøven	45
Sigtedes krav på erstatning, når sagen ikke gennemføres	46
Alkoholanalysen af blodprøver på Retskemisk Afdeling	47

Indholdsfortegnelse

Klinisk lægeundersøgelse	50
Urinprøver	52
Forelæggelse for Retslægerådet	52
Varetægtsfængsling	52
Andre efterforskningskridt	54

Kapitel 2

Midlertidig inddragelse af førerretten og straksfratagelse af kørekortet.	56
Indledning	56
Midlertidig inddragelse af førerretten	56
– Betingelserne for midlertidig inddragelse af førerretten	56
– Den tidsmæssige udstrækning af en midlertidig inddragelse af førerretten	57
– Midlertidigt kørekort	58
– Indbringelse af midlertidig inddragelse af førerretten for retten	59
– Dommerinhabilitet som følge af midlertidig inddragelse.	60
– Straffen for kørsel i strid med midlertidig inddragelse af førerretten	60
– Erstatning for uberettiget midlertidig inddragelse (eller frakendelse) af førerretten.	62
Straksfratagelse af kørekortet	63
– Indledning.	63
– Domstolsprøvelse af politiets skøn?	64
– Kørsel på trods af straksinddragelse af kørekortet.	65

Kapitel 3

Tiltale og sanktionspåstand	67
Tiltale.	67
Anklagemyndigheden.	67
Anklageskrift og retsmødebegæring.	68
Bødeforlæg	68
Undladelse (opgivelse) af at rejse tiltale.	69
Ændring af tiltale	69
Ændring af sanktionspåstande mv.	70
Særligt om påstande om frakendelse og kørselsforbud	71
Ændring af påstand om obligatorisk konfiskation af motorkøretøj til påstand om fakultativ konfiskation.	74

Kapitel 4

Udenretlig vedtagelse af bøde og frakendelse af førerretten . . .	75
Indledning	75
Vedtagelse ved særligt formildende omstændigheder	75
Vedtagelse af frakendelse på grundlag af en udenlandsk dom . .	76
Tilkendegivelsen	76
Retsvirkninger af vedtagelsen	78

Kapitel 5

Sagsbehandlingen ved retten	79
Domstolene	79
Sagsbehandlingen i byretten	79
– Hvilken byret behandler sager om spirituskørsel (værneting)?	79
– Domsråds medvirken i straffesager, generelt	80
– Domsråds medvirken i sager om spiritus- eller narkokørsel	80
– Forsvarer	84
<i>Beskikket forsvarer</i>	84
<i>Valgt forsvarer</i>	85
– Forkyndelse for tiltalte (sigtede) af anklageskrift (eller retsmødebegæring).	85
– Hovedforhandlingen	85
– Hovedforhandling uden tiltaltes tilstedeværelse	87
– Voteringen	88
– Særligt om tilståelsessager	88
– Domsafsigelse	89
– Sagsomkostninger.	90
Anke	90
– Ankefrist	91
– Særligt om anklagemyndighedens påstand under ankesagen	92
Berigtigelse af dom	93
Sagsbehandlingen i landsretten	94
Genoptagelse	95
Indenretlig vedtagelse af bøde og frakendelse af førerretten. . .	95

HOVEDAFSNIT 2

Skyldspørgsmålet	97
-----------------------------------	-----------

Kapitel 6

Gerningsindholdet ved spirituskørsel efter fl § 53, stk. 1	99
Indledning	99
De enkelte led i gerningsindholdet ved spirituskørsel efter § 53, stk. 1	100
– At føre et motordrevet køretøj	100
– Forsøgsordning med kørekort til 17-årige (ledsagerordningen)	103
– At forsøge at føre et motordrevet køretøj	105
– Motordrevet køretøj	108
– At have indtaget spiritus	109
– At alkoholkoncentrationen i blodet overstiger 0,50 promille	112
– At alkoholkoncentrationen i udåndingsluften overstiger 0,25 mg pr. liter luft	113
– At alkoholkoncentrationen i blodet og i udåndingsluften under kørslen overstiger 0,50 promille, henholdsvis 0,25 mg pr. liter luft	116
<i>Forbrændingshastigheden</i>	116
<i>Hastigheden af optagelsen af alkohol i blodet</i>	118
– At alkoholkoncentrationen i blodet og i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,50 promille, henholdsvis 0,25 mg pr. liter luft	120
<i>Indtagelse af alkohol før kørslen</i>	120
<i>Indtagelse af alkohol efter kørslen</i>	121

Kapitel 7

Gerningsindholdet ved spirituskørsel efter fl § 53, stk. 2	122
Føreevnekriteriet	122
Spirituskørsel efter fl § 53, stk. 2	122

Kapitel 8

Generelt om narkokørsel, herunder om betegnelser for de forskellige former for narkokørsel	124
“Narkokørsel”	124
“Narkokørsel efter fl § 54, stk. 2”	125
“Nulgrænsen”	125
“Hashkørsel”	125
“Lavhashkørsel”, “mellemlavhashkørsel” og “højhashkørsel”	125
“Receptovertrædelse”	126

Kapitel 9

Gerningsindholdet ved narkokørsel efter fl § 54, stk. 1, nr. 1 (nulgrænsen)	127
Færdselslovens oprindelige bestemmelse om (bl.a.) narkokørsel	127
Nulgrænsen	128
– Sanktionsudvalgets forslag	128
– Omfattede stoffer.	129
– Bagatelgrænser	130
– Lægeordineret medicin (receptreglen)	131
Den gældende formulering af nulgrænsen for euforiserende stoffer (bortset fra hash) i fl § 54, stk. 1, nr. 1	131
– Justitsministeriets lovforslag og lov 524/2007	131
– Ændringen af fl § 54 ved lov 184/2011.	132
– Ændringen af fl § 54 ved lov 695/2017.	132
– Receptreglen	133
– Nærmere om indtagelsen af stoffer omfattet af § 54, stk. 1.	134
– Om indtagelsen af andre stoffer kan påvirke måleresultatet i sager om overtrædelse af nulgrænsen.	134
Bekendtgørelsen om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer	135
Måleusikkerhed	137

Kapitel 10

Gerningsindholdet ved hashkørsel efter fl § 54, stk. 1, nr. 2, og 4	139
Indledning	139
Norske regler for narkokørsel	139
De enkelte led i gerningsindholdet ved hashkørsel efter fl § 54, stk. 1, nr. 2, og 4	142
– Om tetrahydrocannabinol (THC)	142
– Om grænseværdien 0,001 mg THC pr. kg blod	142
– Om indtagelse af THC	143
– At koncentrationen af THC i blodet <i>under kørslen</i> overstiger 0,001 mg THC pr. kg blod	143
– At koncentrationen af THC i blodet <i>under eller efter kørslen</i> overstiger 0,001 mg THC pr. kg blod	147

Indholdsfortegnelse

Kapitel 11

Gerningsindholdet ved narkokørsel i form af overtrædelse af fl § 54, stk. 2	149
--	------------

Kapitel 12

Færdselslovens geografiske udstrækning	153
Fl § 1	153
Færøerne og Grønland	156
Kørsel i udlandet	158

Kapitel 13

Generelle strafbarhedsbetingelser	159
Indledning	159
Medvirken til spiritus- eller narkokørsel	160
– Strfl § 23	160
– Fl § 54, stk. 4	160
– Restaurationsreglen i fl § 54, stk. 5.	161
Nødret	162
Frifindelse for spiritus- eller narkokørsel (eller mildere sanktion end normalt) af subjektive grunde	163
– Sindssygdом mv.	163
– Forsæt og uagtsomhed	168
1. Vedrørende spirituskørsel:	168
1.1. Tilregnelsen i relation til selve alkoholindtagelsen.	168
1.1.1. Alkoholholdig medicin	168
1.1.2. Ukendskab til alkoholindholdet af drikkevarer i øvrigt.	169
1.1.3. Arbejde med materialer, der indeholder alkohol	169
1.2. Tilregnelsen i relation til virkningen af indtagelsen af alkohol	170
1.2.1. Sager om påstået nedsat forbrændingshastighed	170
1.2.2. Sager om påstået hurtigere og mere fuldstændig optagelse af alkohol i blodet end normalt.	172
1.2.3. Lang tid mellem ophøret af spiritusindtagelsen og kørslen	172
2. Vedr. hashkørsel	173
2.1. Vedrørende den tid, der er gået mellem hashindtagelsen og kørslen	173
2.2. Passiv rygning	174
3. Tilregnelsen i relation til det at føre eller forsøge at føre køretøjet	177

HOVEDAFSNIT 3

Sanktionsfastsættelsen, generelt	179
---	------------

Kapitel 14

Generelt om sanktionsfastsættelsen	181
---	------------

Indledning	181
----------------------	-----

Bidrag til Offerfonden	182
----------------------------------	-----

Retskilder til sanktionsfastsættelsen	182
---	-----

Overgangsregler	183
---------------------------	-----

Kapitel 15

Strafferammer og strafart	185
--	------------

Færdelseslovens strafferammer	185
---	-----

Alternativer til almindelig straf	186
---	-----

– Særforanstaltninger	186
---------------------------------	-----

– Tiltalefrafald til personer under 18 år	187
---	-----

Kapitel 16

Bødeberegning og forvandlingsstraf i sager om spiritus- og narkokørsel	188
---	------------

Bødeniveau og bødeberegning	188
---------------------------------------	-----

Formildende omstændigheder	191
--------------------------------------	-----

Minimum og maksimum	191
-------------------------------	-----

Nærmere om opgørelsen af den indkomst, der danner udgangspunkt for bødeberegningen	192
--	-----

Tillæggsbøde ved betinget fængselsstraf	195
---	-----

Forvandlingsstraf	195
-----------------------------	-----

Kapitel 17

Betinget fængselsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholist- eller narkobehandling	197
--	------------

Reformen pr. 1. juli 2000	197
-------------------------------------	-----

Retningslinjerne efter 1. september 2005	198
--	-----

– Indledning	198
------------------------	-----

– Normaltilfældene	198
------------------------------	-----

Indholdsfortegnelse

– Tiltalte ønsker hverken samfundstjeneste eller alkoholist- eller narkobehandling	199
– Tiltalte ønsker ikke at medvirke ved personundersøgelse	199
– Tiltalte har ikke behov for alkoholist- eller narkobehandling og er ikke egnet til samfundstjeneste	200
– Kun en enkelt betinget fængselsstraf inden for en doms gentagelsesvirkningsperiode	200
– Nærmere om anvendelsesområdet for betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholist- eller narkobehandling	203
– Personundersøgelser	204
– Prøvetiden i en betinget dom for spiritus- eller narkokørsel	205
– Antallet af samfundstjenestetimer	206
– Længstetid	208
– Tillægsbøde	208
– Skal tillægsbøden opretholdes eller bortfalde ved vilkårsovertrædelse eller ny kriminalitet?	209
– Brud på vilkår for betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholist- eller narkobehandling for spiritus- eller narkokørsel	211
– Ny kriminalitet i prøvetiden for betinget dom for spiritus- eller narkokørsel med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholist- eller narkobehandling	213
– Spiritus- eller narkokørsel i prøvetiden for tidligere betinget straffedom vedr. uligeartet kriminalitet	216

Kapitel 18

Frakendelse af førerretten (generelt)	218
Indledning	218
Frakendelse af retten til at føre lille knallert	219
Frakendelse af retten til at føre særlige store køretøjer på grund af overtrædelse af køre- og hviletidsbetimmelser	219
Betinget frakendelse, kørselsforbud, ubetinget frakendelse og klip i kørekortet	220
– Betinget frakendelse (fl § 125)	220
– Kørselsforbud (fl § 127)	221
– Ubetinget frakendelse (fl § 126)	223
– Klip i kørekortet	223
Frakendelse er ikke en straf	224
Frakendelse kun for kørsel med motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort	225

Frakendelse kun for kørsel på et område omfattet af færdselsloven	226
Særligt om frakendelse af førerretten idømt efter færøsk og grønlandsk ret	227
Erstatning for uberettiget frakendelse af førerretten.	228
 <i>Kapitel 19</i>	
Anvendelsesområdet for frakendelse af førerretten.	230
Anvendelsesområdet for betinget frakendelse (fl § 125)	230
– Spirituskørsel i intervallet 0,51-1,20 samt spirituskørsel efter § 53, stk. 2 (fl § 125, stk. 1, nr. 5)	230
– Mellemløst kørsel, receptovertrædelse samt narkokørsel efter fl § 54, stk. 2, uden at der foreligger “skærpende omstændigheder” (fl § 125, stk. 1, nr. 6)	230
– Tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden (fl § 125, stk. 1, nr. 1)	231
– Undladelse af at hjælpe tilskadekomne personer (fl § 125, stk. 1, nr. 2)	232
– Overskridelse af hastighedsgrænser med mere end 60 pct. og kørsel med 160 km/t eller derover (fl § 125, stk. 1, nr. 3)	232
– Overskridelse af hastighedsgrænser for særlige køretøjer mv. (fl § 125, stk. 1, nr. 4)	233
– Vedr. overskridelse af hastighedsgrænser og vægtgrænser for særlige køretøjer mv. og overtrædelse af EU-bestemmelser vedrørende køretid eller hviletid og kontrolapparater	233
– Kørsel på stor knallert, som er konstruktivt ændret (fl § 125, stk. 1, nr. 7)	233
– Betinget frakendelse efter fl § 125, stk. 1, nr. 8	234
– Betinget frakendelse efter klippekortordningen (fl § 125, stk. 2)	234
– Betinget frakendelse i stedet for ubetinget frakendelse ved særligt formildende omstændigheder	238
– Særligt om førere af et letbanekøretøj	238
Anvendelsesområdet for kørselsforbud (fl § 127)	238
Anvendelsesområdet for ubetinget frakendelse (fl § 126)	238
– Spirituskørsel med en promille over 1,20 (fl § 126, stk. 1, nr. 1)	238
– Overtrædelse af nulgrænsen, højhashkørsel samt narkokørsel efter fl § 54, stk. 2 under “skærpende omstændigheder” (fl § 126, stk. 1, nr. 2)	238

Indholdsfortegnelse

– Kørsel uden hastighedsbegrænsere eller efter konstruktivt indgreb heri (fl § 126, stk. 1, nr. 3)	239
– Vedr. uautoriseret indgreb i takograf	239
– Forsætlig skadeforvoldelse, farefremkaldelse og særlig hensynsløs kørsel mv. (fl § 126, stk. 1, nr. 4).	239
– Overtrædelse af strfl § 253, stk. 1, jf. stk. 2 (fl § 126, stk. 1, nr. 5)	240
– Flere forhold, der hver for sig ville medføre betinget frakendelse (fl § 126, stk. 1, nr. 6)	240
– Førerretten tidligere betinget frakendt (fl § 126, stk. 1, nr. 7).	242
– Føreren tidligere pålagt kørselsforbud (fl § 126, stk. 1, nr. 8)	242
– Førerretten tidligere ubetinget frakendt (fl § 126, stk. 1, nr. 9)	242
– Kørsel med 200 km/t eller derover (fl § 126, stk. 1, nr. 10).	243
– Kørsel med over 100 km/t, der indebærer overskridelse af hastighedsgrænser med mere end 100 pct. (fl § 126, stk. 1, nr. 11)	243
– Særligt om førere af et letbanekøretøj	243
 Kapitel 20	
Fra hvilket tidspunkt regnes frakendelsen (prøvetiden)?	244
Betinget frakendelse.	244
– Hvornår er dommen endelig?	244
<i>Domfældte modtager dommen (giver ankeafkald)</i>	244
<i>Domfældte har udbedt sig betænkningstid med hensyn til anke</i>	246
<i>Byretsdommen ankes</i>	246
<i>Anken frafalder.</i>	249
<i>Midlertidig inddragelse af førerretten uden betydning.</i>	249
<i>Domfældte har ikke erhvervet kørekort</i>	249
Ubetinget frakendelse.	249
– Førerretten har været midlertidigt inddraget på tidspunktet for domsafsigelsen	249
– Førerretten har ikke været midlertidigt inddraget.	251
<i>Hvornår er dommen endelig?</i>	252
– Ubetinget frakendelse først idømt ved landsrettens dom.	253
– Anke til Højesteret	254
– Tiltalte har ikke føreret	254
<i>Førerret ikke erhvervet</i>	254
<i>Førerretten ubetinget frakendt i forvejen</i>	256
Vedtagelse af frakendelse	257

Kapitel 21

Konfiskation	258
-------------------------------	------------

Indledning	258
– Lov 363/2005	258
<i>Ændringen af fl § 133 a, stk. 1</i>	258
<i>Obligatorisk konfiskation</i>	259
– Senere ændringer af § 133 a	259
<i>Lov 524/2007</i>	260
<i>Lov 716/2010</i>	260
<i>Lov 184/2011</i>	260
<i>Lov 479/ 2011</i>	261
<i>Lov 457/ 2014</i>	261
<i>Lov nr. 491 af 17. juni 2008</i>	261
<i>Lov 695/2017</i>	261
<i>Lov 697/2017</i>	261
Processuelle spørgsmål	262
– Konfiskationsspørgsmålet afgøres ved dom	262
– Konfiskation, hvor strafspørgsmålet er afgjort ved tiltalefrafald	262
Obligatorisk konfiskation	262
– § 133 a, stk. 2 (konfiskation ved spirituskørsel med promille over 2,00)	262
– § 133 a, stk. 3 (konfiskation ved tre færdselsforseelser, der medfører ubetinget frakendelse)	263
– § 133 a, stk. 4 (konfiskation ved nyt forhold efter betinget frakendelse)	266
– § 133 a, stk. 5 (konfiskation ved nyt forhold efter ubetinget frakendelse)	268
– § 133 a, stk. 6 (konfiskation ved kørsel uden kørekort eller i frakendelsestiden)	270
– Særregel for ulovligt konstruktivt ændrede knallerter (§ 133 a, stk. 13)	272
– Lille knallert	272
Undtagelsesbestemmelsen i § 133 a, stk. 12.	272
Fakultativ konfiskation efter fl § 133 a, stk. 1	275
– Gentagelsesbegrebet i § 133 a, stk. 1	275
– Anvendelsesområdet for den fakultative konfiskationsbestemmelse i § 133 a, stk. 1, efter udvidelsen af området for obligatorisk konfiskation, jf. § 133 a, stk. 2-6	276
– Fakultativ konfiskation forudsætter, at der er nedlagt påstand herom	280
Konfiskation af et køretøj, der ikke har været benyttet til den kørsel, der giver anledning til konfiskation	280
– Hvilke af flere mulige køretøjer skal konfiskeres?.	285
Straffelovens regler om konfiskation	285
– Udbyttekonfiskation.	285

Indholdsfortegnelse

– Genstandskonfiskation	286
– Værdikonfiskation	287
– Andre foranstaltninger end konfiskation	288
– Hos hvem sker konfiskation?	289
– Konfiskation efter strfl § 77 a	293
– Respekt af særligt sikrede rettigheder	295
– Dispositionsforbud	296
Beslaglæggelse forud for konfiskation	297
Erstatning for uberettiget beslaglæggelse	299

Kapitel 22

Kumulation	300
Indledning	300
Hvornår flere kørsler?	300
Principper for sanktionsfastsættelsen, når flere lovovertrædelser pådømmes samlet	301
Særligt om bødestraf	302
Sanktionsudvalgets forslag om absolut kumulation	304
Justitsministerens lovforslag (til lov 363/2005)	305
Om frakendelsessanktionen, når der foreligger flere færdselslovsovertrædelser til samlet pådømmelse, og hvor en eller flere medfører klip i kørekortet, mens en eller flere andre overtrædelser medfører betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten	307

Kapitel 23

Gentagelsesvirkning	308
Indledning	308
Straffelovens regler om gentagelsesvirkning	308
– Strfl § 81, nr. 1	308
– Strfl § 84	309
Færdselslovens bestemmelser om gentagelsesvirkning.	309
– Gentagelsesvirkningen med hensyn til strafferammer	310
Vedr. § 117, stk. 2, nr. 4, og 5:	310
Vedr. § 117, stk. 2, nr. 6:	310
Vedr. § 117 a, stk. 2, nr. 2 (kørsel i frakendelsestiden):	310
Vedr. § 117 c, stk. 2 (lille knallert):	310

– Gentagelsesvirkningen inden for normalstrafferammen	311
– Reglerne om gentagelsesvirkning af afgørelser (domme eller vedtagelser) om spiritus- eller narkokørsel, for så vidt angår frakendelsessanktionen. . .	312
Tidsmæssige spørgsmål	313
– Det nye forhold skal være begået, efter at det første forhold er pådømt .	313
– Ny retstilstand indtræder mellem den første dom og det nye forhold . .	314
– Særligt om spørgsmålet om gentagelsesvirkning af afgørelser om hashkørsel truffet før lov 695/2017 trådte i kraft 15. december 2017 på spiritus- eller narkokørsel, der pådømmes efter lovens ikrafttræden . .	316
Køretøjstypen uden betydning	317
Gentagelsesvirkningens tidsmæssige udstrækning	317
– Indledning	317
– Betinget frakendelse	318
– Kørselsforbud	319
– Ubetinget frakendelse	319
<i>Gentagelsesvirkningens indtræden</i>	<i>319</i>
<i>Gentagelsesvirkningens ophør</i>	<i>320</i>
– Særligt om gentagelsesvirkningens varighed efter gengivelse af førerretten inden frakendelsestidens udløb	321
Gentagelsesvirkningen af udenlandske domme for spirituskørsel	323
Gentagelsesvirkningen af grønlandske og færøske afgørelser . .	325
 <i>Kapitel 24</i>	
Formildende og skærpende omstændigheder.	327
Indledning	327
– Særligt om udtrykkene “særdeles skærpende omstændigheder” og “skærpende omstændigheder” i fl § 117, stk. 2, nr. 2 og § 126, stk. 1, nr. 2 .	328
Frakendelse (fl § 126, stk. 2)	329
– Særligt formildende omstændigheder ved selve kørslen	330
<i>Kort strækning</i>	<i>330</i>
<i>Særligt om forsøg</i>	<i>332</i>
<i>Nødretslignende situationer</i>	<i>333</i>
– Særligt formildende omstændigheder, der skyldes tiltaltes personlige forhold	334
– Omstændigheder, der normalt ikke fører til en lempelse af frakendelsessanktionen	339
<i>Ubetinget frakendelse vil føre til, at tiltalte mister sit arbejde</i>	<i>339</i>
<i>Ny spirituskørsel umiddelbart før gentagelsesvirkningen ophører</i>	<i>340</i>

Indholdsfortegnelse

<i>Lang tid fra alkoholindtagelsens afslutning, til kørslen fandt sted</i>	341
– Langvarig sagsbehandling	341
– Sagsbehandlingsfejl i øvrigt	342
Straf.	343
– Indledning	343
– Særligt formildende omstændigheder ved selve kørslen	344
– Særligt formildende omstændigheder begrundet i tiltaltes personlige forhold	344
<i>Tiltalte svært tilskadekommet</i>	345
<i>Pårørende dræbt eller svært tilskadekommet ved den pådømte kørsel</i>	346
<i>Tiltaltes alder</i>	347
<i>Tiltalte har alvorlige psykiske problemer</i>	347
<i>Personlige forhold i øvrigt</i>	348
– Langvarig sagsbehandling	349

HOVEDAFSNIT 4

Sanktionsfastsættelsen i de enkelte sager	351
--	------------

Kapitel 25

Sanktionsfastsættelsen ved et enkelt førstegangstilfælde af spirituskørsel uden skærpene omstændigheder	353
--	------------

Førstegangstilfælde	353
-------------------------------	-----

Straf.	353
-------------------------	------------

– Lovens udgangspunkt: Bødestraf	353
--	-----

– Fængselsstraf, hvis alkoholpromillen har oversteg 2,00	354
--	-----

– Spirituskørsel på lille knallert	354
--	-----

Frakendelse	354
------------------------------	------------

– Spirituskørsel med en promille, der ikke overstiger over 1,20	354
---	-----

– Spirituskørsel med en promille over 1,20	354
--	-----

Skematisk opstilling.	355
--	------------

Straf.	355
-------------------------	------------

Frakendelse	355
------------------------------	------------

Kapitel 26

Sanktionsfastsættelsen ved et enkelt førstegangstilfælde af narkokørsel uden skærpene omstændigheder	356
---	------------

Førstegangstilfælde	356
-------------------------------	-----

Straf	356
– Lovens udgangspunkt: Bødestraf	356
– Bødens størrelse	356
– Fængselsstraf, hvis § 54, stk. 2, overtrædes “under særdeles skærpende omstændigheder”	356
Om bødestraffen for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1, (nulgrænsen for euforiserende stoffer, bortset fra hashkørsel)	358
– Om bødestraffen for narkokørsel efter fl § 54, stk. 2	359
– Om bødestraffen for hashkørsel (overtrædelse af fl § 54, stk. 1, nr. 2 og 4)	360
Frakendelse	361
– Om frakendelsessanktionen ved overtrædelse af nulgrænsen (§ 54, stk. 1, nr. 1)	362
– Om frakendelsessanktionen for narkokørsel efter fl § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet)	362
– Om frakendelsessanktionen for hashkørsel	364
 <i>Kapitel 27</i>	
Flere spiritus- og/eller narkokørsler til samlet pådømmelse.	365
Straf.	365
– To (eller flere) kørsler, der hver for sig ville medføre bødestraf	365
– Tiltalte gør sig under samme kørsel skyldig i såvel spirituskørsel som narkokørsel, og begge lovovertrædelser ville hver for sig medføre bødestraf	370
– To spiritus- eller narkokørsler, hvoraf den ene ville medføre bødestraf, mens den anden ville medføre fængselsstraf	371
– Tiltalte gør sig under samme kørsel skyldig i såvel spirituskørsel som narkokørsel. En af overtrædelserne ville isoleret betragtet medføre bødestraf, mens den anden ville medføre fængselsstraf	372
– Begge kørsler ville isoleret betragtet medføre fængselsstraf	373
– Tiltalte gør sig under samme kørsel skyldig i både spiritus- og narkokørsel, og begge lovovertrædelser ville hver for sig medføre frihedsstraf	373
– Størrelsen af tillægsgbøden og antallet af samfundstjenestetimer	374
– Tiltalte gør sig under samme kørsel skyldig i såvel overtrædelse af nulgrænsen (anden narkokørsel end hashkørsel) og hashkørsel.	374
Frakendelse	375
– To spiritus- eller narkokørsler, der begge isoleret betragtet ville medføre betinget frakendelse, til samlet pådømmelse	375
– Særligt om lavhashkørsel	376

Indholdsfortegnelse

– Tiltalte gør sig under samme kørsel skyldig i både spirituskørsel og narkokørsel, og begge lovovertrædelser ville hver for sig medføre betinget frakendelse	377
– To kørsler, der begge isoleret betragtet ville medføre ubetinget frakendelse, til samlet pådømmelse	378
– Tiltalte gør sig under samme kørsel skyldig i både spirituskørsel og narkokørsel, og begge lovovertrædelser ville isoleret betragtet medføre ubetinget frakendelse af førerretten	381
– To kørsler, hvoraf den ene isoleret betragtet ville medføre ubetinget frakendelse, og den anden betinget frakendelse, til samlet pådømmelse.	382
– Tiltalte gør sig under samme kørsel skyldig i både spirituskørsel og narkokørsel, og en af lovovertrædelserne ville isoleret betragtet medføre ubetinget frakendelse, mens den anden ville medføre betinget frakendelse	383
– Tiltalte gør sig under samme kørsel skyldig i såvel overtrædelse af nulgrænsen i fl § 54, stk. 1, (anden narkokørsel end hashkørsel) og hashkørsel	384
Flere end to førstegangskørsler til samlet pådømmelse	384

Kapitel 28

Spiritus- eller narkokørsel og anden kørselsfejl til samlet pådømmelse	386
---	------------

Indledning	386
----------------------	-----

– Grove kørselsfejl som skærpende omstændigheder ved spirituskørsel	386
---	-----

Straf.	387
----------------	-----

– Samtidig spiritus- eller narkokørsel og anden (andre) færdselslovovertrædelse(r), der isoleret betragtet ville medføre (betinget eller ubetinget) frakendelse	387
---	-----

<i>Spiritus- eller narkokørslen ville isoleret betragtet medføre bødestraf</i>	<i>387</i>
--	------------

<i>Spiritus- eller narkokørslen, ville isoleret betragtet medføre fængselsstraf</i>	<i>389</i>
---	------------

– Andre tilfælde af spiritus- eller narkokørsel og anden (andre) færdselslovovertrædelse(r) til samlet pådømmelse	391
---	-----

<i>Såvel spiritus- eller narkokørslen som den anden (de andre) færdselslovovertrædelse(r) ville isoleret betragtet medføre bødestraf</i>	<i>391</i>
--	------------

<i>Princippet om absolut kumulation af bødestraffe fraviges ikke, selv om bøden overstiger 2 gange en måneds nettoløn (bortset fra tilfælde omfattet af fl § 117, stk. 2, nr. 3 eller nr. 8).</i>	<i>391</i>
---	------------

<i>Spiritus- eller narkokørslen ville isoleret betragtet medføre bødestraf og den anden (de andre) færdselslovovertrædelse(r) ville medføre frihedsstraf.</i>	<i>392</i>
---	------------

<i>Spiritus- eller narkokørslen ville isoleret betragtet medføre fængselsstraf og den anden (de andre) færdselslovovertrædelse(r) ville medføre bødestraf</i>	<i>393</i>
---	------------

<i>Såvel spiritus- eller narkokørslen som den anden (de andre) færdselslovsovertrædelse(r) ville isoleret betragtet medføre fængselsstraf.</i>	394
Om straffen for kørsel uden erhvervet kørekort	395
Frakendelse	397
– Indledning	397
– Forslaget om absolut kumulation i Betænkning 1448/2004	397
– Spiritus- eller narkokørslen og den yderligere færdselslovsovertrædelse ville hver især føre til betinget frakendelse af førerretten	398
<i>Spiritus- eller narkokørslen og den yderligere færdselslovsovertrædelse begås ved samme lejlighed</i>	398
<i>Spiritus- eller narkokørslen og den yderligere færdselslovsovertrædelse begås ved forskellige lejligheder.</i>	398
– Spiritus- eller narkokørslen ville føre til ubetinget frakendelse, mens den yderligere færdselslovsovertrædelse isoleret betragtet ville føre til betinget frakendelse.	399
<i>Spiritus- eller narkokørslen og den yderligere færdselslovsovertrædelse begås ved samme lejlighed</i>	399
<i>Spiritus- eller narkokørslen og den yderligere færdselslovsovertrædelse begås ved forskellige lejligheder.</i>	401
 Kapitel 29	
Gentagelsestilfælde	404
Straf.	404
– Lovregler	404
– Retningslinjerne for straffastsættelsen i nye domme eller vedtagelser efter domme eller vedtagelser, der har gentagelsesvirkning	405
<i>Spirituskørsel</i>	405
<i>Narkokørsel</i>	406
<i>Skematisk opstilling</i>	407
– Den nye kørsel sker i prøvetiden i henhold til dom med betinget fængselsstraf	408
– Den nye kørsel sker i prøvetiden i henhold til prøveløsladelse efter afsoning for tidligere dom for spiritus- eller narkokørsel	409
– Ny spiritus- eller narkokørsel i frakendelsestiden	410
– Spiritus- eller narkokørsel i frakendelsestiden i medfør af en ubetinget frakendelse for andet end spiritus- eller narkokørsel	416
– Særligt om forsøg på ny spiritus- eller narkokørsel i frakendelsestiden	417
– Gentagen spiritus- eller narkokørsel med skærpende omstændigheder	417
– Gentagen spirituskørsel under formildende omstændigheder	417
– To andengangstilfælde til samlet pådømmelse	417

Indholdsfortegnelse

– Tiltalte gør sig under samme (andengangs)kørsel skyldig i både spiritus- og narkokørsel	419
– Tre andengangskørsler til samlet pådømmelse	420
– Flere tilfælde af tredjegangsspiritus- eller narkokørsel	421
– Flere tilfælde af fjerdegangs- eller senere tilfælde af spiritus- eller narkokørsel	422
– Maksimumstraf.	424
– Spiritus- eller narkokørsel efter dom for anden kørselsfejl end spiritus- eller narkokørsel, der har medført betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten.	425
Frakendelse	426
– Indledning	426
– Retningslinjerne for udmålingen af frakendelsessanktionen i gentagelsestilfælde	427
– Fælles frakendelse ved ny spiritus- eller narkokørsel i prøvetiden i henhold til afgørelse om betinget frakendelse	430
– Tidsubegrænset frakendelse af førerretten.	431
– Førerretten frakendt i forvejen	431
– Fra hvornår regnes en 10 års frakendelse i tilfælde af anke til landsretten?	431
– To andengangskørsler til samlet pådømmelse	433
– Tiltalte gør sig under samme kørsel skyldig i både spirituskørsel og narkokørsel	435
– Tre eller flere andengangskørsler til samlet pådømmelse	436
– Ny spiritus- eller narkokørsel efter generhvervelse af førerretten inden frakendelsestidens udløb	436
– Førerretten er i forvejen frakendt for bestandig	436
– Betingelserne for frakendelse for bestandig	437
– Generhvervelse af førerretten for personer, der er frakendt førerretten for bestandig efter den tidligere retstilstand	438
 <i>Kapitel 30</i>	
Spiritus- eller narkokørsel efter dom for anden kørselsfejl	440
Straf.	440
Frakendelse	440
– Tidligere dom med betinget frakendelse eller kørselsforbud for kørsel, der ikke er spiritus- eller narkokørsel	440
– Tidligere dom med ubetinget frakendelse for kørsel, der ikke er spiritus- eller narkokørsel	442

<i>Den nye kørsel er spirituskørsel i intervallet 0,51-1,20, mellemhashkørsel, en receptovertrædelse eller narkokørsel efter fl § 54, stk. 2, uden skærpende omstændigheder</i>	442
<i>Den nye kørsel er spirituskørsel med en promille over 1,20, overtrædelse af nulgrænsen, højhashkørsel eller narkokørsel i form af overtrædelse af fl § 54, stk. 2, med skærpende omstændigheder</i>	443

Kapitel 31

Frakendelse ved anden kørselsfejl efter dom for spiritus- eller narkokørsel	446
Den tidligere afgørelse (vedr. en spiritus- eller narkokørsel) lød på betinget frakendelse af førerretten	446
Den tidligere afgørelse (vedr. en spiritus- eller narkokørsel) lød på ubetinget frakendelse af førerretten	447

Kapitel 32

Frakendelse på grundlag af en udenlandsk dom for spirituskørsel mv.	451
--	-----

Kapitel 33

Spirituskørsel i brugsstjålet køretøj	456
--	-----

Kapitel 34

Spiritus- og narkokørsel i forbindelse med uagtsomt manddrab, uagtsom betydelig legemsbeskadigelse og fareforvoldelse . . .	459
Indledning	459
Om uagtsomhedsbegrebet i strfl § 241 og § 249	460
Forhåndsformodningen om, at den, der er skyldig i spirituskørsel eller narkokørsel, har udvist uagtsomhed efter straffelovens uagtsomhedsnorm	462
Særligt om forhåndsformodningen og lavhashkørsel	463
Om omstændigheder, der afkræfter forhåndsformodningen . . .	466
Om strafforhøjelsesbestemmelserne i strfl § 241, 2. pkt., og § 249, 2. pkt.	467
Strafudmålingen for uagtsomt manddrab, uden at der foreligger spiritus- eller narkokørsel eller hensynsløs kørsel	470
Strafudmålingen ved uagtsomt manddrab mv. i forbindelse med spiritus- eller narkokørsel	471

Indholdsfortegnelse

– Udgangspunkt: Ikke betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling ved spiritus- eller narkokørsel mv. i forbindelse med uagtsomt manddrab.	471
– De senere års skærpelser i straffniveauet.	472
Frakendelse	474
Retspraksis	474
– Uagtsomt manddrab i forbindelse med spiritus- og/eller narkokørsel	474
– Betydelig uagtsom legemsbeskadigelse i forbindelse med spiritus- eller narkokørsel	477
– Forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med spiritus- eller narkokørsel	479
– Forsætlig legemsbeskadigelse	482
HOVEDAFSNIT 5	
Civilretlige følger af spirituskørsel mv.	483
<i>Kapitel 35</i>	
Erstatning og forsikring.	485
Objektivt erstatningsansvar og forsikringspligt	485
Ansvarsforsikringselskabets regres mod skadevolderen	485
Nedsættelse eller bortfald af erstatningen, hvis der foreligger egen skyld fra skadelidtes side.	487
– Erstatning for personskade eller tab af forsørger	487
– Særligt om nedsættelse eller bortfald af erstatning til passagerer i motorkøretøjer, hvis fører er påvirket af alkohol eller andre rusmidler	489
– Erstatning for tingsskade	492
Godtgørelse til efterladte	492
Om kasko- og ulykkesforsikring mv. i forbindelse med spirituskørsel	496
– Indledning.	496
– Begrænsninger i forsikringsdækningen	497
– Grov uagtsomhed.	497
– “Selvforskyldt beruselse”	499
– Forhåndsformodningen	500
– Sager afgjort i overensstemmelse med forhåndsformodningen	501
– Sager, hvor forhåndsformodningen er afkræftet	505
– Særligt om tilskadekomne (eller dræbte) passagerer	507
– Bevisspørgsmål	508

<i>Forsikringstageren skifter forklaring med hensyn til årsagen til færdselsuheldet</i>	508
<i>Spørgsmål, om føreren har været påvirket af alkohol</i>	508
<i>Ikke samme beviskrav i forsikringsager som i straffesager</i>	509
– En anden end ejeren har ført motordrevet køretøj i spirituspåvirket tilstand	512
– Fast bruger fører motordrevet køretøj i spirituspåvirket tilstand.	513
– Forsikringsselskabets regres mod ejeren af det beskadigede køretøj	514
– Forsikringsselskabets regres mod den spirituspåvirkede låner af et motordrevet køretøj.	515
– Særligt om kasko- og ulykkesforsikring, når den sikrede har gjort sig skyldig i narkokørsel.	516

HOVEDAFSNIT 6

Efter dommen (eller vedtagelsen)	519
---	-----

Kapitel 36

Straffuldbydelsen mv.	521
Bødestraf	521
Ubetinget frihedsstraf	522
– Udsættelse med afsoning og benådning	522
– Elektronisk fodlænke	522
Betinget fængselsstraf med vilkår om samfundstjeneste	525
Betinget fængselsstraf med vilkår om alkoholistbehandling	526
Afgørelsens bestemmelse om frakendelse af førerretten.	526
– Betinget frakendelse.	526
– Ubetinget frakendelse	527
<i>Generhvervelse af førerretten efter udløbet af frakendelsestiden (fl § 60 a)</i>	527
<i>Alkolåsordning</i>	528

Kapitel 37

Kørsel i frakendelsestiden	531
Indledning	531
Frakendelsens tidsmæssige udstrækning.	532
Kørsel efter frakendelsestidens udløb	533
Førerretsfrakendelsens geografiske udstrækning	533
– Færdselslovens område	533

Indholdsfortegnelse

Færøske og grønlandske afgørelser om frakendelse af førerretten	534
Nærmere om betingelserne for straf for kørsel i frakendelsestiden	535
– At føre et motorkøretøj	535
– Forsøg	536
– Medvirken	536
– Køretøjskategorien	536
Subjektive betingelser for straf	536
– Sindssygdom mv.	536
– Forsæt og uagtsomhed	537
Konfiskation.	538
Straffen for kørsel i frakendelsestiden i førstegangstilfælde . . .	538
– Formildende omstændigheder.	538
Flere førstegangskørsler til samlet påkendelse	539
Straffen for kørsel i frakendelsestiden i gentagelsestilfælde . . .	539
– Maksimumstraf.	543
– Formildende omstændigheder.	544
– Flere andengangskørsler i frakendelsestiden til samlet pådømmelse . . .	544
– Flere tilfælde af tredjegangskørsler (eller senere) kørsler til samlet påkendelse .	545
– Kørsel i frakendelsestiden i forbindelse med ny spiritus- eller narkokørsel	546
Nærmere om gentagelsesvirkningen af en dom for kørsel i frakendelsestiden	546
– Gentagelsesvirkningens varighed	546
 <i>Kapitel 38</i>	
Generhvervelse af førerretten inden udløbet af frakendelsestiden	550
Indledning	550
Sagens behandling	551
Fristerne for indgivelse af ansøgning om generhvervelse.	552
Fristen for ny indbringelse for retten	553
Kontrollerende køreprøve skal bestås, hvis ansøgningen om generhvervelse imødekommes	553

Generhvervelse af førerretten for personer, der er frakendt førerretten for bestandig efter den tidligere retstilstand efter overgangsreglen i lov 363/2005	553
Praksis vedrørende gengivelse af førerretten ved tidsbegrænset førerretsfrakendelse	556
<i>Generhvervelse nægtet</i>	556
<i>Førerretten gengivet</i>	558
Særligt om mulighederne for generhvervelse af førerretten, hvor der siden afgørelsen om frakendelse generelt er sket en lempelse af udmålingsniveauet for frakendelsen.	561
Særligt om personer, der er frakendt førerretten inden 1. september 2005, og som har gennemført en kontrolleret behandling mod misbrug af alkohol	562
Generhvervelse af førerretten efter den frivillige alkoholordning	563

HOVEDAFSNIT 7

Førere af lille knallert og andre trafikanter	571
--	------------

Kapitel 39

Spiritus- og narkokørsel på lille knallert	573
Indledning	573
Straf.	574
– Strafferamme	574
– Straffastsættelsen i de enkelte sager	575
<i>Særligt om lavhashkørsler på lille knallert</i>	576
– Maksimumstraf?	577
– Straffastsættelsen, skematisk	579
– Ingen gentagelsesvirkning af afgørelser om spiritus- eller narkokørsel med bil eller motorcykel mv. på spiritus- eller narkokørsel på lille knallert eller omvendt	579
Frakendelse af retten til at føre lille knallert.	581
– Betinget frakendelse.	582
<i>Betinget i stedet for ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert</i>	583
– Retsvirkninger af betinget frakendelse	583
– Særligt om lavhashkørsel på lille knallert	583
– Ubetinget frakendelse	583
<i>Frakendelsestidens længde</i>	585

Indholdsfortegnelse

Udskydelse af retten til at erhverve førerret til bil mv. og ubetinget frakendelse af førerretten for unge under 18 år som følge af ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert	587
Frakendelsestidens begyndelse, hvis føreren er under 15 år, når frakendelsen vedtages eller idømmes	588
Konfiskation.	588
– Fakultativ konfiskation efter fl § 133 a, stk. 1	588
– Obligatorisk konfiskation	589
– Konfiskation af ulovligt konstruktivt ændrede knallerter	591
Kørsel i frakendelsestiden	591
Generhvervelse af retten til at føre lille knallert inden frakendelsestidens udløb	591

Kapitel 40

Cykler, heste og gående.	592
---	-----

Bilag 1 Uddrag af færdselsloven	594
--	-----

Bilag 2 Bekendtgørelse om deltagelse i en alkoholordning	633
---	-----

Litteratur og forkortelser	637
---	-----

Domsregister	641
-------------------------------	-----

Stikordsregister	653
-----------------------------------	-----